

تورک یوردی

ناشری: تورک یوردی

مدیری: آق چوره اوغلی یوسف

۱۳۰ صافی ۱۲ جلد ۶ میل

۱۰ مارت ۱۳۳۳

۱۳۳۳ صافی ۲

آلتایله طوغری

باشی ۱ بجی ییلاک ۱۲ بجی سایسندەدر

قاره ایتیش وادیسیله ایدیل حوضه سی راسندە قیدایتدیکم بعض کوچوک خاطره لر :

سیمیدن حرکتیزک ایکنجی کونی واپورمن صول ساحلده بر قازاق آوولی یاسندە طوردی .
بورادن اودون آله حق ایدی . ایکی ساعت قدر سورەجک بوتوقندن بالاستفاده آوله ایتدم . قابوسی
آجیق اولان بر شوک اوکته کلنججه اختیار بر قازاق :
— یویورک ۱ . . .

دیدى ، کیردم . کندیمی آ گلاندقدن سوکرا قیمیز اوکنده اوتەدن برودن قونوشمغه باشلادق .
زواللی آدم روس مهاجرلرینک اضمیقاتندن بحث ایدیوردی : « ایکی ییلدیر یابلاغه چیقمامدم ،
یازلری ایجه باغ باغلايه مدقلرندن قیشلری قویونلرم قیریلور ، ئویور ، شو ایکی سنه طرفندە مالم
عادتا یاری یاریه اکسیلیدی . « دییوردی . قومشو آوولاردن بعضیلری کچن سنه نه اولورسه اولسون ،
دیه یابلاغه چیقمغه قرار ویرمشلر . « یابلاوه یولی اوزرندە کویلرینی قورەرق یراشمش روس مهاجرلری
ماللرکز ایله تارالارمیزی چیکنه تديرمک ایستیورسکیز ، دیه رک قازاقلردن بریسی قیل ایتمشلر . . .
بونک اوزرینه بر کورائی چیقمش . آقواللاه ولایتی والیسی ده قازاقلری حقسز بوله رق کویک ایلر وکان
بریسی سورکونه کوندرمش . . .

واپورایکنجی دودوکی چالیدی . اطرافه طاغیلمش اولان یولجیلر واپورە طوغر و قوشوشورلردی .
بنده آنلره قاریشدم . . .

اومسقی به بش اون ساعا قله واپوردن ایتەجک اولان ایشم خان اخفادندن ، ایشم ونور محمد
نامندەکی ایکی برادرک شرفه کوچوک بر جای صفره سی ترتیب ایشردم .

کرمه کردن بری برابر بولئوردق ایشم « کوچک طاوه طرفلرندە بر آلتون سویا کک قیزیله ازدواج
ایتمش ، قالک « مهر » اولق اوزره ایکی یوز آت ویرمش . . . دوکونلرینک غایت یارلاق اولوب بوتون
قزاق مراسمک اجرا ایدلمش اولدیغی سوبله یوردی . بیری بک زیاده اختیارلمش ، هم قودالرینه
نظراً ده کار اولدیغندن دوکونده بالذات حاضر بولفامش ایدی . کلین طرفندن ویریلن بیر نه لری (۱)
قدیفه ایشله مه لی کوه کی البسه لرینی کوستردی . هله دوکوندن بک زیاده نمون اولدیغی آگلانیایوردی .
نور محمدک تحصیل ایدوب اتمه دیکنی سوردم . « تورکجه و روسجه یی ایجه اوقویوب یازم ییلور ، فقط
یوکافی دکلدیر ، دهاده اوقوتمق ایستیورز ، لیکن رومه کوندرملی ، اوقاده ده کورل و منتظم بر مدرسه
اولدیغی ایشید یورز ، « بونی ده ده تحصیل بولندە ایشم ، دیوردی . روس مکتبلرینه ویرر ایسه کز . . .
دیش ایدم . سوزمی ا کمال ایتەدن ، سوزه باشلادی :

— یوق ، بدم بوکا قطعاً راضی اولمه یور ، چونکه بویوک برادر منده روس مکتبلرندە

(۱) کلنک کوه کی طرفنه کتیردیکی هدیه لر .

اوقویه رقی آزادی : بش بنه در ، نه و مزه بیله کلدیکی یوق ؛ نشانلیسی بیرا قهرقی روس قیزیله ازدواج ایتمش

شمیردردم : صباح قالدنجه واغونده کیله کوز گزیدردم . یوجیلر هپ روس ایدی . کندی دیلمزله قونوشه جق کیمسه بوقش ، دیدم . قارشیمده کی صرمک اوزرنده کی دار یاتاقده بوکوم اوله رقی اوتوران کبارجه شیشمان رونی یانمه چاغیرمه قرار ویردم . بمنو نیله قبول ایدرک ذاتاً کنیش اولان یرمک برکوشه سنه راحتجه اوتوردی . برتسبورغلی معدن مهندس ایلدینی آکلاشیلان بو ذات عائله سیله (ایریمینا غریب) ده بش آلتی سنه قدر قالمش . فقط شیمدی بریجک قیزی اورالده ای تریه ایتک قابل اوله مدیغندن مأموریتدن بالاستغفا برتسبورغه عودتی دوشونمش . . . اوتهدن ، بریدن قونوشوب کلورکن مادامی ده قالدمش ، یانمزه گلش ایدی . بتم یرمک قارشوشنده ، پدرینک آلتیده کی یاتاقده اوزانمش اویومقده اولان قیزلری بردرلو اویاندیرمه قیامه یورلردی . نهایت والدیه سی یاقلاشهرق اصولجه جق بر شیرل سویلدی ؛ قیز قالدی ، تووالتی بابوب کیندی . پدریله روسجه ، والدیه سیله ده آلمانجه قونوشان بو اون دورت ، اون بش یاشنده کی قیزجغز غایت کوزل ایدی . اسلاو - جرمان عرقک برلشمسندن وجود بولان بو کوزمل قیز ، کورده یکم کوزلک رسلرینک هپسندن اوستور ایدی .

برآز کچر کچمز واغونک دیگر قومپارتمانده بولان اوچ دورت دارالفنون طلبه سندن ایکسی برتقریب یانمزه کلرک مهندس ایله طنائیشدیله . دیگرلری ده قومپارتمانک اطرافنده پروانه کی دونیورلردی . قبولدن کیرن ، چیقان ، صرمه سیله قومپارتمانک یانندن کچن مطلقاً اوکوزلکده مجلوب اوله دن کیده مه یوردی ، هله دارالفنونلیر ، مادام ایله مهندس اکلندیروب اوکوزلکده برتسمی کورمک ایچون هردرلو تحفلقلر ابرازندن خالی قالمایورلردی . .

بوصره لرده اولج ، روس ظن ایندیکم ریسنک قادیله تورکجه قونوشهرق قبولدن کیردکلرینی کوردم . شیوه لرندن میشر اولدقلری آکلاشیلیوردی . واغونده کندیمزدن کیمسه بولنمادیغه دائر ویردیکم حکمک یاکلیش اولدیغه فاعت کتیردم . بالطبع چوق کچه دن بو ذات ایله ده طنائیشدق . (ارتوغانوف) قامیلیاسنه منسوب بیتره ولایتی تورک مسلمانیلرندن برتجار ایتمش . برادرینک وفاتی سببیه سیریاده کی تجارتخانه لرینک اداره سی کندیسنه قالمش اولدیغندن معامله ده بولندقلری فایز قاتورلر ایله کوریشمک اوزره نیرنی ناووغورده بنایریله «موسقوا» و «وارشاوا» یه کیمکده بولنیورمش . ارتوغانوف ایله آرتق اییدن ایی به طنائیشدق . سیریانک هر طرفنده وعموم مانجوریاده ، بوتون اقضای شرقده بر چوق مسلمان - تورک تجارتخانه لری بولندیغنی آکلادیوردی . هله بر قاج تجارتخانه نک بالعموم مشهور مرا کزده شعبه لری بولوب میایونلر ایله ایش یوروتدکلرینی سویلیور ، هم اسلام - تورک تجارتنک یالکیز بو قطعه لرده دکل ، بلکه چین ایچرولرینه قدر نفوذ ایتکده اولدیغنی ده علاوه ایدیوردی . . .